

Lutherrózsa

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírlevele. Kapják a gyülekezet tagjai és Tata vonzáskörzetének evangélikussága. Kiadja: Franko Mátyas evangélikus lelkész Tel./Fax: 34-487-834 e-mail: frankom@ax.hu

A Luther-rózsa története Tornyunkat Luther-rózsa is ékesíti. Ősi jelképe ez a lutheránusoknak/evangélikusoknak. Az alábbiakban röviden olvashatunk a Luther-rózsa eredetéről, s e jelkép jelentéséről.

Tudunk arról, hogy Luther Márton már a reformáció megindítása előtt, 1516 nyarán olyan pecsétgyűrűt használt, mely egy kör által övezett rózsát, szívet és keresztet ábrázolt, s felette az M. L. betűk állottak. Luther később jelvényét nem egyszerű pecsétnek tekintette, hanem címerének is. Feleségének, Bóra Katalinnak a torgau városi templomban lévő síremlékén a Bóra család címere mellett a Luther-rózsa címerpajzson látható. Ez a síremlék – melyet Luther gyermekei állítottak – bizonyítja, hogy Luther Márton a pecsétjében lévő rózsát címerének is tekintette.

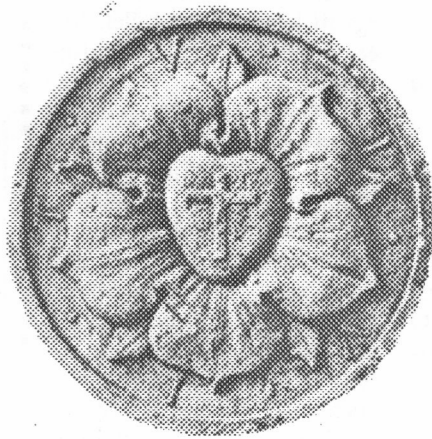
A Luther-rózsa eredete

Az ágostai birodalmi gyűlés idején, melyen az ágostai hitvallást felolvasták, Luther Koburg várában időzött. Itt várta imádkozva a fejleményeket, s innen buzdította az Evangélium híveit kitartásra. Barátai állandóan tájékoztatták a történekről. Egy ilyen beszámoló levélben, melyet Justus Jonas dr. írt a hitvallás átadásáról, tudósítja Luthert afelől is, hogy a fiatal János Frigyes választófejedelem pecsétgyűrűt szándékozik ajánlani a reformáció hősének.

1530. június 25-én Jonas ezt írta Luthernek: „Legkegyelmesebb ifjú uram, az ön rózsáját gyönyörű kőbe véseti és aranyba foglaltatja. Igen szép pecsét lesz. Ezt ökegyelmessége személyesen fogja önnek átadni.“

Valószínű, hogy a válasz-

tófejedelem Nürnbergben megrendelte a gyűrűt, a munka ellenőrzésére pedig Spengler Lázár városi jegyzőt kérte meg. Spengler Lázár, hogy a munka megbízatásának teljes megelégedésre tegyen eleget, a munka megkezdése előtt a címer leírását vagy

rajzát megküldötte Luthernek azzal a kérdéssel, hogy jó lesz-e.

Erre írja Luther válaszul a következő levelet:

„Kegyelem és békesség Krisztusban!

Igen tisztelt kedves jó Uram és Barátom! Mivel tudni óhajtja, hogy pecsétemet jól etalálta-e, barátilag közlöm önnek elgondolásomat arra vonatkozólag, milyen legyen pecsétem, hogy az jellemezze teológiámat.

A kereszt legyen az első, feketén, szívbe helyezve, ami természetes színű. Ezzel arra akarom magamat emlékeztetni, hogy a Megfeszítettben való hit üdvözít bennünket. Ugyanis akkor igazulunk meg, ha szívből hiszünk. (Róm. 10,10) Jóllehet a kereszt fekete, mivel megöl, s kell hogy

fájjon is, mégis meghagyja a szívet saját színében, nem rontja meg a természetet, ti. nem öldököl, hanem életben tart. Az igaz ember ugyanis hit által él, mégpedig a Keresztrefeszítettben való hit által.

Ez a szív fehér rózsá középen legyen annak kifejezésül, hogy a hit örömmel, vigasztalással és békességgel ajándékoz meg és egyenesen egy fehér, üde rózsába helyez. Mivel nem olyan békesség és öröme, amilyent a világ ad, azért legyen a rózsza fehér és ne piros. A fehér szín ugyanis a lelkek és angyalok színe.

Ez a rózsza égszínkékek mezőben legyen, mert az ilyen lelki és hitbeli öröm az eljövendő mennyei öröme kezdete. Ez azonban a lélekben és hitben már most megvan, a reménység által előre ízeleljük, jóllehet most még nem érzékeljük. A mező körül aranygyűrű legyen; jelezze, hogy ez a mennyei üdvösség örökké tart és nincs vége soha; emellett értékesebb minden örömnél és vagyonnál, amint az arany a legnemesebb és legrégtekesebb fém.

Krisztus, a mi jóságos Urunk legyen lelkével amaz eljövendő életre. Ámen.

E levél alapján elkészült tehát a pecsétgyűrű. Jóllehet a zöld rózsalevelekről Luther írásában nincs szó, de azon a pecsétgyűrűn, mely e levél alapján készült, valamint a Luther korából származó ábrázolásokon, sőt a legrégebb, az 1516-ból reánk maradt pecséten is megtalálhatók.

Mellékelt képünkön felirat »VIVIT« olvasható a Luther-rózsaiban. A címet megtalálhatjuk Luther házának a főkapujánál, az ún. Katalin kapunál. Ezt a kaput 1540-ben Luthernek ajándékol készítette felesége. Erre vonatkozólag Luther dr. azt mondta: „Vivit – Ő él, ti. a Krisztus. Ha Ő nem élne, én sem kívánnék élni egyetlen órát sem.“

Luther Márton élete a kereszt alatt bizakodó, örvendező, hitvalló élet. Az ő lelkületét és életét jellemzi a Luther-rózsa. Akkor leszünk igazán boldogok, ha szívünkbe fogadjuk a keresztet, mert a szenvedésben ábrázolódik ki Krisztus arca, s ismerjük meg létünk mélyebb értelmét, Istenre-utaltságunk fontosságát, szépségét.

NAGYHETI alkalmaink

április 8-16.

- ápr. 8. Virágvasárnap
de. 10 óra istentisztelet
- ápr. 12. Nagycsütörtök
du. 6 óra istentisztelet
- ápr. 13. Nagypéntek
du. 6 óra istentisztelet
- ápr. 15. Húsvét ünnepe
de. 10 óra istentisztelet
úrvacsorával
- ápr. 16. Húsvét 2. ünnepe
de. 10 óra istentisztelet
úrvacsorával

Erős vár a mi
Istenünk!

BIBLIAÓRA!

MÁJUS 9. 18⁰⁰

Szeretettel hívjuk és várjuk a fenti időpontban templomunk közösségi termébe, ahol folytatjuk biblia-egyház-tanulmányozó előadásainkat. Májusban „Jézus egyházának növekedése Európában“ címmel hallhatunk előadást. Az alkalmat rövid áhítattal zárjuk.

EVANGÉLIKUSOKAT KERESSEK!

Köszönöm mindazoknak, akik eddig is segítségemre voltak gyülekezetünk értesítési listájának bővítésében. Szeretnénk információs körlevelünkkel minél több evangélikus testvért elérni, ezért kérem, hogy akik tudnak környezetükben evangélikusokról, címüket jutassák el hozzám. Ezzel a havonként „kopogató/hivogató“ levéllel, esemény-naptárral ill. alkalom-ajánlóval szeretnénk esélyt adni a személyes találkozásra mindazoknak, akik ritkábban jutnak el közénk. fm

Húsvét vonzásában

Alig múlt el a karácsonyi ünnepkör, s már itt vannak a „húsvétosulás“ biztos jelei. Nemcsak nyíló virágok és lombosodó fák a kertben, de a csokoládéból készült nyulak is kajánul ott vigyorognak a boltok polcain... Igen, lassan itt van húsvét.

Húsvéti sonkák és más finomságok testi bővületében, a nagyhét, az ünnepek idején gondolunk-e néha a mindezt „kiváltó“ eredeti okra? Azt gondolom, hogy az ünnepi falatok íze, a készülődés kedves izgalma akkor teljes, ha nemcsak a test, de a lélek is táplálékhoz jut.

Minden húsvét üzenete ugyanaz, de mégis két egyforma húsvét. Nőnek a gyerekek, másképpen látjuk a világot, önmagunkat – változunk. Húsvét üzenete pedig változatlan: „az Isten Fia meghalt és feltámadt megigazulásunkra.“

A középkori ember – gondoljunk csak Lutherre – számára fontos kérdés volt: van-e kegyelmes Isten, vajon megmenekülök-e? A 20. század embere azt kérdezte: van-e Isten? A 21. század elején pedig ezt kérdezi: minek kellene nekem az Isten?...

Pál azt kérdezi a damaszuszi úton: „Kicsoda vagy Uram?“ Saul meg akarta ismerni azt, akit üldözött. Eladig élete céljának Jézus követőinek üldözését tette meg, s élete célja végül Jézus követése lett. Pálfordulás – mondjuk, tudjuk. Azaz megfordulás, megtérés. Rádöbbenés arra, hogy ami cél volt, az nem lehet cél, mert a célnak tartalommal kell bírnia. Nem lehet cél az, amit megemészt a moly, a rozsdá, a gyomor... Jézus mondja: a pogányok kérdegetik: „Mit együnk, mit

igyük, mivel ruházkodjunk?“... és aggodalmaskodnak. Aminek pedig céllá kell válnia az életünkben, az még középtávon sem kerül bele a célocskánk listájába...

Úgy tűnik, amilyen a testi életünk, olyan a lelki is.

Keveset mozgunk

– keveset imádkozunk;

rohanunk ide-oda

– nem tudunk „megállni“;

a teljesítményre figyelünk

– s alig önmagunkra;

bálványozzuk a sikert

– de a lélek nem érti a

„minden áron“ fogalmát;

megértést kívánunk

– de nem ismerjük az irgalom fogalmát;

több időt akarunk

– és nem tudunk várni.

A lélek és a test egy. Jézus emberré-létele ezt is üzeni. Ő valóságos Isten, s valóságos ember. Mi is valóságos anyagból (atomok) állunk, s bennünk van az Istentől kapott lélek. Nem vagyunk istenek, bármennyire is szeretnénk, ha valóra válna a Kígyó hazugsága: „Ha esztek ennek a fának a gyümölcséből, olyanok lesztek, mint az Isten!“... Emberek vagyunk, de Isten képmásra és hasonlatosságára teremtettek. A „húsvéti korrekció“ Isten teremtés utáni legnagyobb cselekedete, mert Krisztus megváltása révén az új életben újra Isten akarata szerint élhetünk...

„A bűn zsoldja a halál.“ Cselekedetünket mint árnyék követi annak minden következménye, s a végső ítélet. Ránk „leselkedik a gonosz“, de Krisztussal uralkodhatunk rajta! Húsvét egyetemes üzenete, hogy nem mindig a legyőzött a vesztes! A szeretet önfeláldozása látásmódot változtat. Bennünk is. A szenvedés ellensúlyában meglátjuk

az örömet. A keresztben a formálódás lehetőségét, a nehézségben a kihívást, a bajban a próbát, a veszteségben a megújulás reménységét.

Húsvétnek különös vonzása van. Jézus keresztje ugyanis közösségbe/re hív. Istent dicsőítő közösségbe és Vele való közösségre. A golgotai isteni mű felhívás az ember, az én személyes életem rehabilitációjára. Csakis Istennel együtt lehet teljes az élet. Mit ér a teremtmény Teremtője nélkül?

Húsvét közeledik. A csoki-figurák édeskés-bamba vigyorában megláthatjuk az idő rendkívül gyors múlását... mintha ők imitációjukban jobban tudnák: az „idők gonoszak“, mert szédületes gyorsasággal telnek... a tegnapi találkozás öröme nem lehet a holnaputánban „behozni“. Hiába döbben rá valaki hosszú évek után, hogy nem volt jó apa, anya, férj, feleség, gyerek stb., mit tud tenni, ha már nincs lehetősége a jóvátételre? A kereszt gyalázata az ember tehetetlenségének példája; az Isten gondviseléséé pedig a Feltámadás csodája.

Ennek az ünneplésére, felismerésére, tudatosítására hívogatók Isten igéjével (Útmutatónk húsvét-vasárnapi igéje)

„Sötétségből világosság ragyogjon fel; ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.“

2 Kor 4,6

...most is.

Franko Máttyás ev. lelk.

HÍREK

Számvevőszéki elnökünk, Farkasházi Ferenc vezetésével megtartottuk évi rendes pénzügyi záró- és vizsgálati alkalmunkat.

Joensuu-i testvéreinktől levelet kaptunk. Szeptember 13-14-15-én látogatnak meg minket. A csoport létszáma 25 fő.

Luxemburgi testvérgyülekezetünkben is készülődnek. Pünkösdi másnapján kora délután érkeznek repülővel, előreláthatólag kb. 15 fő. Érkezésük napján rövid tatai városnézést tervezzük. Másnap délelőtt Bábolna-Pannonhalma-Győr megtekintése szerepel a programban.

Megtartottuk márciusi bibliatanulmányozó alkalmunkat is. A megjelentek (17-en) a korai keresztény egyház tévtanításairól hallhattak. Köszönöm az érdeklődést, s az elhangzott kérdéseket.

Gyülekezeti tea-konyhánk elkészült! Fontos része ez „evangélikus kiscentrumunknak“, hiszen alkalmaink után leülhetünk egy kávé/tea sütemény mellé, s ezáltal beszélgetéseink-együttléteink ott-honosabbá válhatnak. Köszönjük támogatóinknak tervünk megvalósítását, Isten áldása legyen az adományon! Konyhánk felszerelése még igen hiányos, ezért a kijáratnál gyűjtőívet helyeztünk el. Kérjük Testvérek további támogató szeretetét!

Áldott Húsvétot!